

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Calepinus Ad librum

Calepino, Ambrogio

Venetijs, 1509

C ante R

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97861](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97861)

lus etiam Colurna opera dicta sunt ex corylo arboris facta. Corymbi: vix bederatum quibus coronabatur bacchus. Tibullus. Sed varij flores et frons redimita corymbis.

Corynephoros: latine dicitur clauam ferens.

Cos cotis feminini generis lapis quo cultri acuitur. Prope tam enim cos siue cotes cautes dicitur saxa asperuz atq; abruptum. Virgilius. Quam sit dura filer: aut stet marpesia cautes. Sed quod nos cotē vel caudem dicimus: greci ακοβη dicitur in vitro significato. Hinc Cotes siue aconas olearias et aquaticas dicimus: quod illas ad ferrum: oleo: has ad madefacim. Est et Los nomen ciuitatis seu insule: de qua supra in dictione Los huius diminutuum est concula de quo infra. Et compositum decotes.

Cossi vermes in ligno editi qui apud phryges et in ponto p de licatissimis cibis sumuntur. Hieronymus contra Iouii. In ponto et phrygia luxuria est comedisse xylophagion ita enim appellat cossos vermes obesos ex lignorum carie nascentes qui apud illos a patrefamilias in magnis redditibus computantur. sic Phlyni. libro decimo septimo. Luxuria cossos doctorum deliciares adhibere in cibo. A similitudine horum cossorum homines rugosi corporis ab antiquis cossi dicti sunt. Unde et Cossutiorū familia apud Romanos dicta est. Ex q Cossutia vxor Celsaris cuius meminit suetonius in vita celsaris. Sic Cossutii et Cossutiani.

Cosmus nomen proprium et latine dicitur ornatus et mundus i. orbis a κοσμεω orno et decoro. Ponitur interdum pro ipso vnguento: quo quis ornatur. Maria. Qui cosmi redolent alabastra socij deozū. Sicut enim Cosmus nobilis vnguentarius: a quo vnguenta cosmiana dicta sunt. Petronius. Asser nobis inquit alabastrum cosmiani. Cosmicus adiectiuū idem q mundanus: et Microcosmus paruus mundus quo nomine vititur Aristoteles pro homine.

Cosmographia cum accentu in penultima mundi descriptio. Cosmographus penultima cor. descriptoz mundi.

Cosmeta pen. p. ornator: siue ancilla seruens domine ad ornatum. Iuue. Ponit cosmetę tunicas. Et cosmeta imperator dicitur.

Costus feminini generis: et costum radix magni odoris: seu arbutula aromatica. Hier. con. Iouii. Quomodo aut virginitati anime non preiudicat imitatio virginum diaboli: ita et veris ieiunij costum insidias et cybele et quorundam ciboz in eternum abstinentia.

Costa: Virgili. Et pede subigit terram fricat arboris costas.

Cosyros pe. cor. nomen insule sicule. Unde Cosyri dicuntur. Cosyria vō vnde cosyrei apud sicilianā insula est. Sunt tñ qui vnam insulam esse velint.

Cotie: alpes dicte sunt a Coto rege q perdomitis gallis eas extruxit molibus magnis cōpēdiarias et viantib⁹ oportunas.

Cotricula. diminutiuū ē a cote licet non seruet significatum primitiuū. Nō enim est parua cos: sed lapis quo fit auri vel argenti experimentus. Modicus qdem est et raro quaternas vncias longitudinis. binasq; latitudinis excedens.

Cotile pe. cor. grece κοτυλη omne concuum: poculi et mensure genus: sextarius: iunctura cotem cum natibus: et pondus nouem vnciarum.

Cotylum scribit Strabo vocari locum in Ida monte. Unde Scamandri et Hranici et Aesopi fluminuz origo xv. mil. pas. a sepe: et inde nomē cotylo quasi cōceptaculū et acceptabulū significet. Cotyla est vas siue poculū ad potanduz: quo Dio genes cynicus vsus est anteq; vidisset puerum manu concava bibentem.

Cotidie q̄uis a quot et die componat. per e et non per q scribendum esse quidam existimat: qz tanta est affinitas iter e et q vt q in c mutari facile patitur. vt sequoz secutus loquoz loquit. Quis cuius. Unde Quuntl. l. i. Insti. Frigidiora bis alia. vt quicquid e quartam haberet ne interrogare bis videremur. et quotidie non cotidie vt sit quot diebus. Veruz hec iā ē inter ipsas septias euannerunt. Victorinus quoq; libro de orthographia per c. capitalem litteram scribere precepit sic quies. Quāuis enī cocus a coquendo. et quotidie a

quoto et die deriuata sint per e et non per q scribenda sunt. Cotones. pe. cor. a cotton potius in mari arte et manu facti. Quod etiam Lotonia secundum Ser. dicitur Cotton etiam nomine vrbis est in syria a qua hec cotana vel coctona pluralis numeri dicta sunt pro quodam ficus paruz genere. Ad Paruag: cum canis venerit cotana prunis. Phly. lib. i. Syria in ficorum genere habet carycas et minores eius generis que cotana vocant.

Coturnic: anis aduena terrestris magis q̄ sublimis nostris leam dicunt grece Oxyr. Unde oxygo metra. Dicta coturnix auctore Uesto a sono vocis.

Cotonium: nonnulli bambatium vulgares indocti bombaliterati rylon: siue gossipion appellat ḡis illud lini canis distinum ex egypto.

Coturni: tragica calciamenta: quibus calciantur tragædi in theatro dicitur sui alta voce. Sui. κοεσποος vocatur a cui q̄ re podesioy. Est autē calciamenti genus bene in modum crepidarum: sed tale est vt dextro et sinistro conueniat. Aliquando capitur pro calciamento subleuare subere quo mulieres grandiores appareat. Iuue. Si bene parui forata ē lateris spatii beneioruz videt Virgine mea nullis adiuta coturnis. Aliquādo pro alto dicitur nere. Virgilius. Sola sophocleo tua carmina digna coturno. A Loturnus fit Loturnus. a. um. Mar. Hrade coturni pone maronis opus.

Couinum rbeda. Unde Louinarius eques a Tacito nuncupatur qui ex equo couino depugnabat. Sunt qui equos uinarios cataphratos intelligunt. Idem in vita Agricole. Modia capi couinari eques strepitu ac discursu plebe.

Corā et Corendix pro eodem accipiuntur. Varro li. primo re rustica. Lata fronte naribus firmis: lato pectore crassis corendicibus. Sunt qui corēdicem seu coram intelligat eorum vertebuz quo femora vertuntur qd grece κορυνη. Unde Ischadi dicitur corendicibus laborates. Phly. us li. xv. Corendicibus et articulis omnibus cū arista vtilissima. Lato icamentū docet ad sanandas corēdices las: hoc est loco suo motas. Sue. de Aug. Corēdicę et femore et crure sinistro nō perinde valebat vt sepe etiam inclinat dicaret. Phly. in ephl. Hūc cum seq̄tur colligit; p̄ lenę et labicū panimētū fallente vestigio cecidit coramq; fregit que paruz apte collocata reluctante etate male cori. Celsus l. i. Coris prima sunt genua de osse dicit.

Cranos siue Cranū apud grecos siḡt capitis caluariam.

Crantor. Solensis academicus p̄bus fuit xenocratis Platōnis discipuli cū discipulus Polemonis q̄ nouis opinib⁹ academia platonica; repleretur. Hic scripsit libru de consolatione que Cicero emulatus est. Perijt a que iteratus morbo. Tacuit stoicorū indolentiā que esse nullo modo potest nisi plane hominē esse velimus et oī sensu carēre.

Cras: non solum secundū consuetudinē accipitur pro die proxime futuro. sicut heri pro die proxime elapso. sed et pro futuro tempore vt i sacris litteris. Loquit phitonisa ad Sulem. Cras eris mecum. Et libro Sen. Dixit Jacob Straud et me cras iustitia mea.

Crastrinus. crastina: crastinum: pe. cor. a Cras fit sicut ab heri besternus. vt dies crastina. Et non solum p die sequenti dicitur: sed pro quolibet alio. Vir. Sigo solē ad rapidū lant qz sequens ordine respicies. Nūq; te crastina faller boza.

Crastrino aduerbiū. idem qd cras. Hel. Si dominus messium ad amicos reiecit crastino seges non metetur.

Crastrino crastinas siḡt diem de die trabo et differo. Hinc pro crastino et recrastrino eiusdem significationis. Hieronymus ad Paulinum. Scilicet nisi tu semper recrastrinans et diem de die trabēs caute et pedetērim tuas possessiunculas vedideris non habet christus vñ alar pauperes suos.

Craneum gymnasium erat apud Loturnum. Lic.

Crastris latine dici potest temperamentum complexio mixta. Crastris

Craffus pinguis grossus ac poderosus. Hinc craffities et craffitudo p pinguedine. Craffare pingue facere: vt in craffatus. Ipinguatus recalcitrauit. Craffor vo per. g. aliud figt.

Craffamentum. grossities. Helius. Surculi duo erant teretes ob longuli pari craffamento eiusdem longitudinis derasi atqz ornati sile. Sic Lol. Craffamentum vini sequenti dixit. Itē lib. vltimo. Craffamen inquit. Semp in requieta aqua craffamen aliquod in uno reperitur.

Craffescere: est pinguem fieri. Lolu. lib. ix. de turribus. Nec quia tritico vl' alijs frumentis minus craffescant: verum qz semine eius maxime delectantur. Interdum est grossum sine ventum fieri. Ply. lib. i. qui neqz in nebulam densetur ne craffescat. id est grossus fiat. August. Incozpozeus carne ve fitur sermo craffescit.

Cratos. latine dicitur potentia imperium.

Cratera pe. p. et gñis mas. Siue crater crateris. cuppa grandis ac patēs. αρω του κρατειν qd est tenere: capere. Vel potius qd est miteo: quida aiunt tres varias continere: vna vo quartarii dicitur certū est: qz qutuoz sextarios contineat. Doz. in Ser. Siue gratis veteri craterē limus adhefit. Sta. li. r. th. Et bacchus in altos crateras paterasqz reddūt. Virg. Late resqz ouos statua tibi pinguis oliui. Ab huius vasis similitudine Crater in mote gna appellatus est forame illud per qd ignis euomitur. Quid. Et pnos currus medio craterē recepit. Et crater in fontibus dz receptaculū qd et labrum dz ex quo fistulis aqua occurrit sicut et castellū. Et crater signum celeste quod dicitur. lvi. Cal. Martij vespere.

Craippus. fuit teste Plutarcho philofophus Peripateticus de quo L. lib. iij. officio.

Cratylus cum. y. nomen phylofophi cum Plato librum de significatione nominum inscripsit.

Cratinus fuit poeta comicus clarus apud atthenienses. de quo Doz. Eupolis atqz cratinus aristophanesqz poete.

Crates is. notam habet significationē. Vñ craticus a. um. qd est factū ex cratibus. Crates etiam nomen est phi Thebani qui vt phie vacare posset proiectio in mari non paruo auri ponderē. Ab ite inqz pessum male cupiditates ego vos mergam ne ipse mergar a vobis. Neqz putauit se posse et virtutes et diuitias simul possidere.

Cratibis cu. th. aspirato. nomen est duozum flumiozum quozum vnus est apud acuios. Alter apud Calabros. Quid. lib. xv. metba. Cratibis et hinc sybaris nostris conterminus ozis belectro similes faciunt auroqz capillos. Et lib. fast. iij. est prope piscifolios lapidosi cratibidis amnes paruis ager.

Craterius pe. cor. nomē viri proptū. de quo Persius in tertia satyra. Et quid opus cratero magnos promittere montes.

Cratio. is. cratibus opero. Ply. li. r. vii. Cralisimū simul et herbearare: deinde Cratire: ferere: flozem ex semilibus atqz ex psepibus seno olapsum spargere pauisqz cratiantur.

Crapula. pe. cor. grece κραυωα λη siue qñ lucta capitis. Dolo res enī: vertigines in eo vinū facit resmatuz maxime. Nā et medicamēta quibus vinū leuitas excitatur crapule dicitur Siue αρω του κραυωου q voce vt photon aut poete vinuz significant quia αλαειν est vibrare faciat.

Creber frequens. Hier. Quā creber in oratioe eēt. Hinc aduerbium Crebro. Crebritas. et Crebritudine pro sequentia.

Crebrusco. is. crebri celebris fio et diuulgor. a quo crebrusco. Credo credis. credidi. crediti. ex cre. et Do. fm' Puf. quasi a creatum et do. Et figt dicitis vel factis fidē habeo. Li. li. iij. adheren. nimū quiritis creditis vnicuiqz cū estis simplicibus et mansuetis ais. Nōnunqz credere est confidere. Virg. Nimū ne crede color. Salu. Virtuti satis credebant. Aliqñ Fidei comittere seu seruandum tradere. Plau. in aul. Ubi is obijt mortē qui mihi id aurū credidit. Li. lib. iij. adheren. Nā cū canes fuguntur officijs lupoz cui nā psequio pecuaria credemus. Et non solū tradere: s; etiā reuelare ac manifestare significat. Lac. lib. iij. Iudei quoqz quibus solis arcanuz dei creditū fuerat. Interdū mandare. Lol. lib. ij. Ut iam percrestemus quot opris in arē perducant ea qz terrē credimus

Quiqz Mutare. Mar. Dimidiū donare lino qz credere totum: qui mauult: mauult perdere dimidiū. Hinc creditor et creditū. Et si construat cū accusatiuo mediante in significat Immittre: iniscere. Virg. lib. ij. geoz. Inqz nouos soles audent se gramina tuto credere. Inter credere deo. Credere deū. et Credere in deum eccliaffici hoc iteresse putant qz credere deum: est credere deū esse. Credere deo. est fidem habere deo: siue vbi eius. Credere in deū est fide bona se cōficere in deum. Primū bonū. Scdm melius. Tertiu optumum. Huius verbi composita sunt. Accredo. Concredo. quod est oino credo: siue cōmitto. Lol. in p̄fesa. Jamqz qui edificare velint fabros et architectos aduocent: qui nauigia mari concredere: gubernandi peritos. Veteres Creduas pro credas dicebant. Plau. Ipsius nec amat nec tu creduas.

Creditor dicitur cui debetur et quacumqz actione vel persecutione vel iure. Caius de verb. sig. Creditorum appellatione non hi tantum accipiuntur: qui pecuniam crediderunt: sed omnes quibus ex qualibet causa debetur si cui exempto vel ex locato vel ex alio vilo contractu debetur.

Creditum appellatur id quod nobis debetur.

Credulus qui omnia facile credit: a quo Credulitas credendi facilitas. Incredulus. qui non facile credit.

Credibile. quod ita verisimile est: vt facile credi possit. Huius contrarium est incredibile.

Cremaferes. nerui a qbus testes dependēt. Lol. lib. vij. P̄nif qz ferrū ad moucas duabus angustis lignis regulis voluti forcipibus apprehendere et ipsos neruos quos greci κρεμασ ηρας ab eo appellant qz ex illis genitales partes dependent comprehensos p̄cipit.

Cremera pe. cor. fluius apud quem Sabija Uebientibus occisi fuere. Iuue. Quid cremere legio.

Crema: cremas. cuius passiuum est Cremoz. Hiero. in leui. cū qz cremati essent adipēs super altare. Huius compositus est Concremo. Liuius. Includi cum coniugibus ac liberis domos super seipfos concremauerunt.

Cremoz apud Latonem: accipitur pro lacte exp̄fso ex grano aqua macerato.

Creare pp̄zie est de nibilo aliqd facere: qd et ad boies pertinet non solū ad ocū. Aug. lib. iij. ci. dei. Alba illa quā filius enee creauit. Ascanus romę mater. Hic Creator. Creatio. Creatrix. Creatura. Cōposita. Procreo qd pro simplici ponitur. Recreo pro Infauro: et qñ nouā carnē facio. Ply. Sic enī defecta longis egritudinibus corpora recreantur.

Crepida. de. pe. cor. et Crepis crepidis teste Seruio. Tbuscum calciamentū qd corrigiis ligabatur. Suidas. τρι τας σε με λιο η ειδος υποδνηματος η τους ποδας κρατο υσα υποβατρα. miror qz qdā poeta antiquus primā corripuerit s; fuit quia η te mutauit scdm dialecticos linguarū Pers. vo ostēdit fuisse grecū cum ait. Nō hic qui in crepidis graiozū ludere gestis. Huius diminutiū est crepidula. Hel. lib. xij. Crepidas et crepidulas id genus calciamenti appellarunt quod greci κρεπιδας vocant. Et paulū supra. Dia inquit ferme id genus quibus plantarum calces tñ in sine teguntur: cetera prope nuda et teretibus habentis imcta sūt soleas dixerunt: nonnunqz voce greca crepidulas. Doz. in Ser. Chryssippus dicat sapiens crepidas sibi nunqz aut soleas fecit. Quiddam hoc nomen a crepitu hoc est a sono quem ambulando reddunt dicunt appellatum.

Crepidarius. ij. qui crepidas ofiat. Crepidarius. a. um. qd ad crepidas p̄tinet. Hel. Sempromius a sellio. li. rerū gestaz. xij Crepidariū inquit cultellum rogauit a crepidario sutoze.

Crepido pe. p. significat ozam terrē quā aqua alluit: ex hoc appellata qz ibi aqua alluēs crepitat cum currit: aut vndas appellit. Lol. lib. ix. P̄taciunt in girū moles. Sic enim maris atrocitas obiectū crepidinis frangit: et in tranquillo cōsistens piscis sedibus suis non exturbat. Der translationē vo et putei extremā ozam quē ad ipsū puteū respicit: qz vulgo dz os putei. Et editiozibus cuiusqz loci extremitatē solemus crepidinē appellare: vt apud Hiero. In crepidine vie.

Sene. Quis crederet iacentem sup crepidine Mariū aut fu
isse: aut futurū consulem. Un etiā pro abrupti saxi altitudi
ne ponit. Virg. lib. x. Forte ratis celsi coniuncta crepidine
saxi: expositis stabat scalis et ponte parato.

Crepeo. as. pul. itum. Un crepitus. L. repare sonare Plau. in me
ne. Dic mihi nunq̄ tibi intestina crepant. Cui ille ridet: vbi
satur sum nulla crepitāt: q̄si esturio crepant. i. murmurant et
sonant: id qd̄ intestinis inanibus accidere solet. Per trā la
tionē ponit p̄ dolere queri accusare. Hor. l. i. car. Quis post
vina graue militiā aut pauperiem crepat. Itē p̄ Ferire. Li.
lib. iiii. offi. Itaq; si vir bonus habeat hanc vim: vt si digitis
crepauerit: possit in locupletū testamēta nomē eius irripere
Itē pro Frāgi. Virg. Et acuto murice remi obnixi crepue
re. Itē pro Incitare Turpil. Age tu hymeneū increpa. Dinc
componuntur. Loncrepo per sono. Hiero. in Josue. Buccin
nus oīa crepabant. Increpo per crepo valde crepo. Lic. in
ver. Locum istum lictoris percrepare totum mulierum vo
cibus cantusq; symphonie. Et habent pe. pro.

Crepto. as. pe. cor. de Lymbalis et huiusmodi dicit: q̄uis et de
aliis rebus dici possit: pro crepitum facere. Aug. lib. xxi. ciui.
dei. Eundemq; faceret a qua velut in igne crepitare.

Creptus. sonitus et cōcussio q̄ ex impulsu resultat: vt pendennis:
quos stoici liberos esse aiunt. Plau. in cur. Vbi quid surri
puere operto capto calidum bibunt tristes atq; ebrioli ince
dunt: eos ego si offendero ex vnoquoq; eorum aijctam cre
pitum potentariū. Et creptus plagaz dixit. Lic. in verinis.

Creptaculum. Sistrum instrumentum: quod manibus per
cussum reddit sonum.

Creptulū. ornamētū capitis. qd̄ in capitis motu creptū facit.

Creperus. a. um. penultima correpta. idem quod dubius. Un
de creperum bellum anceps et dubium. Et senes decrepti in
dubio vire constunt.

Crepusculū lux dubia que fit añ solis ortū: et añ occasum. a cre
pero: q̄ tūc multis dubiū est sit an iam nox. Ply. Oriēte sole
aut occidēte matutini vespertiniue cognominari put alte
rutris ortū mane vel crepusculo attingit. Col. lib. vii. Juxta
septem facis et canalibus sal superiectus ad quē satire pa
bulo libeter recurrūt cū pastorali signo q̄si receptū canitur.
Nā id quoq; semp crepusculo fieri debet: vt ad sonū bucci
nē pecus si qd̄ in syluis subterit septa repetere consuecant.
Luc. Longa repercussio niture crepuscula p̄bebo. Dinc cre
pusculi apud Sabinos notati qui eo tēpore erant nati. Et Si
domus horā vespertinā crepusculas centum dixit.

Creputia dñr̄ prima munuscula q̄ dant̄ pueris: vt sūt fascio
le linteole: vestes bulle cozalia ensiculi crepitacula et puerilia
oznamēta hmoi quibus pueri nutricant a crepado. i. timen
do dicta quonā infantes hmoi crepitaculis marie gaudēt.
Plau. Sūt creputia. Ecce video qua facie sūt: Ensiculus
aureolus primū litteratus post alr̄i secus securicula anceps
itē aurea litterata post hęc ficula argenteola et duę cōnerę
manicule et fucula et bulla aurea est quā pater dedit mihi na
tali die. Ply. lib. xi. Semestr̄is locutus est. Lr̄si filius in cre
putiis quo prodigio totum id concidit regnum.

Creresco. Crescis. Creu. sicut Lerno. Crescere augeri est. Juue.
Crescit amor nūmi quantū ipsa pecunia crescit. Dinc Cre
mentū pro augmento. Huius cōposita sunt Accresco: adau
geor. Loncreresco sicut cresco et diungor. Un Lōcretū cōglutina
tum. Virg. Multa diu creta modis inolescere miris. Idē
Lōcrescunt subite currēt in flumine crustę. i. ogelascūt. De
cresco. Diminuo. Hier. l. ii. B. Domus Dauid proficiens: et
sp̄ seipso robustior: domus autē Saul decrescens quotidia.
Excreresco increresco valde cresco. Idē l. i. B. Inreuerūt ser
ui qui fugiunt oīos suos. Ply. lib. ix. Circa toronē: vesi il
lis auillas etiā aiunt et ex relictis radicibus recrescere. Sic
cresco. inferus vel paulatim cresco. Supercreresco.

Creta. g. et Crete. es. Insula in medio pōto centum vrbium fama
clara que vt scribit Strā. a septentrione eggo alluit simul et
cretico pelago: ab haustro aphro. Ad occidentē egilam et cy
thera spectat. Ad orientē carpathon. B̄ in lōgitudine cclxx

mil. passū in latitudine q̄nquaginta milia. Circuitus eius
olxxxiij. milia passū cōplectit. Insignes i ea vrbes sūt. Cre
tina cydonea. Hnosum Adnois regia et Strabonis choro
graphi pria. Nullū in creta aial noriū ē optimi vini feraci
sima. De q̄ Virg. Creta iouis magni medio iacet insula pon
to mons idēus vbi et gētis canabula nē et centū vrbes habi
tant magnas vberima regna. Dicta est Crete ab habitan
tibus curetibus. et per synopā creta. Alii dicunt cretā dicit̄
a crete quodā Jouis filio curetū rege. Alij a Crete nymphā
Desperidis filia. Arrianus. Non cretā sed cres cretis gūm
faciens notatam dicit ab eo q̄ Jone abscondit in monte Ly
cego. Un creta trā se. gñe. i. cretensis. Silr̄ Crescus et cressi
us. Sūt autē hęc noīa q̄ ex masculino femininū ad simile for
mam mittunt. f. Cres crassa. Libyr̄ libysia: phenix phenisa.
Magnes magnessa. Thray thraissa. Tibul. Etiā p̄bebo gra
tissima dona cres tulit. Auso. Prepenbus pennis sup aera
vectus hō cres. A crete vō sūt Creteus et cretēsis. Creta q̄
d̄ terra tenax a creta insula in q̄ melior est: vela crescedo: q̄m
ppietas ei est: vt i macerado crescat: qd̄ in p̄mis crete v̄m
brice accidit quā vocant saxū que nō nisi polliēdis vestibus
adhibebāt vitarar cadidid. Erāt et Limolie crete duo gñe
candidū vni et alter ad purpurissum inclinās vtrinq; vesti
bus aptū: hac medici aduerfus morbos vtunt. Laudatur et
creta thesalyca. Itē que argentaria appellat̄ mitozē argen
teum reddēs. Utilissima creta qua pedes venaliū transmarē
ad vectozes notare mos erat. Unde cretatis. Juue. Nuper
in hanc vrbes pedibus qui venerat albis.

Creticus. a. um. qd̄ ex creta insula est: sicut et cretensis. vñ dicit̄
mus creticū pelagus: siue cretēse. Creticus ē iudicās siue et
guēs d̄z κριω γαλεγατα delibero iudico. Juu. Crete
bellucis. Et medici dies criticos vocāt iudicarios i q̄b̄. f.
de egritudinis rōne ferri iudiciū pōt a nris decretorū d̄z.

Creticus substantiuum: genus pedis est qui constat prima et
tertia longis. Alio nomine Amphimachus.

Cretens. a. um. quod ex creta terra est. Qui. Stratag. creteam
bellua straut humum.

Cretratus. a. um. qd̄ est creta siper sum. Ply. Tūq; nō cum lau
reatis fascibus remitti illo vñ cretratis pedibus aduenissent.

Cretofus. a. um. quod est creta plenum.

Crene grece. fons latine. vnde hippocrene: equi fons dicitur.
Crene sūt incisurę a q̄bus Lrenata herbar; folia vocant̄. Hoc
est ferrata: factaq; per ambitū. Hodie quoq; multis locis sy
gna quibus agrestes numerum aliquez in ferulis descriptū
habent. Lrene appellatur. In sagitta quoq; partis extre
me sectio in quā nervus inseritur arcum tēdere volentibus
Lrena d̄z. Sed et in ipso arcu summa cornua crenas suas ha
bent in quibus collocatur: sedetq; nervus.

Creontes nomen corinthioz regis qui Lrensam filiā Jasoni
despōsavit. De quo Sene. i Medea. Alter sūt theban? Jo
caste edipi regis thebanoz vxoris p̄. Suerūt et alij h̄ noīa
Cribzū infirm ex pelib? suillis vt plurimū crebris p̄tium for
raminibus ad frumēta purgāda grece d̄z λικροσκαλ λικ
ραος. Apul. Aspernati latrones clamozē absonū meū cedent̄
tes hinc inde miserū coriū nec cribris iā idoneū relinquant.
Sūt et cribra que et setis equoz farine a sursurib? separādę
grā facta sūt. Farinaria setacea et subcernicula dñr̄. Sūt et
cussoria elino et polinaria a poline: q̄a nōnullis ab incermen
do cernicula dicta sūt q̄bus frumēta emūdāmus. Cribzo.
as. purgo. Cribramus enī triticū et hmoi vt a puluere et reb?
imūdis secernat. Cribzari? a. um. qd̄ ad cribzos p̄tinet. Ply.
lib. xviii. Itē cribzaria que sili mō in tertio remansit cribzo.

Crimissus. Sicilie fluvius. Grece. κρι αισος.

Crimen pprie d̄z delictū. Sene. Utā agens simplicē rectā sine
crimine. Aliqñ crimē appellat̄ id qd̄ p̄ intentionē alicui obij
citur et obtractatio. Un criminari dicimus. Licē. Peredita
tē mihi negasti ob venisse vt nā h̄ tuū vep crimē eēt. Et sic
d̄z a cerno. sicut a discerno discrimē. Virgil. Disce cōpositā
pacē: fere crimina belli. i. ceteros et iurgia ex q̄b? bellū oriat̄.
Aliqñ ponit p̄ falsa suspitiōe. Idē. Formidine crimē acer

bat. Aliqñ p cā: vt apud eūdē. Et crimine ab vno disce oēs.
Criminosus. a. um. contentiosum contumeliosum et crimen in
 ferens. Aug. lib. x. con. Nec illa res me copiosum faciat: nec
 illa criminiosum. Loli. lib. i. Criminosum tamen fenatori su
 it supra quinquaginta iugera possedisse.
Criminalis quod est criminis: vt criminalis causa.
Criminari est culpāre accusare. contumeliose reprehēdere. Et
 dicimus **Criminos** te furti illi vel apud illum. Teren. Hanc
 metui ne me criminetur tibi.
Crines: capilli a discretione dicti: q̄ sint discreti hoc est αρω
 του κρι vel p.
Criticus: vt docet Aug. super ps. sunt qui sunt intorquendo.
 Amb. li. de paradiso. Nam si Eua hoc est sensus primę mu
 lteris accensas habuisset faces nunquā p̄uaricationis sug
 crinitulis nos implicasset.
Crinire est crines emittere. Unde **Crinitus**. a. um. quod mul
 tos siue longos crines habet. Virg. Crinitus iopas. Trans
 fertur etiam ad arbores. Unde a Papino dictum est. Crini
 tur arbos pro eo quod est frondescit.
Criss. latine dicit potest iudicium. Unde **Latacrissis** diuadicatio
 Lbyzofos cum h et y significat aurum: vt Lbyzostomus q̄ si
 os aureum. Lryfos sine h obsecundum denotat.
Crissus. pe. cor. iudicans siue arguens αρω του κρι va. de
 libero iudico. Vñ poetay interpres quos postea grāmāti
 cos dixerūt cricci. i. iudiciales dicebant q̄ iudicabāt de poe
 matibus q̄ si iudicantes et arguētēs. Vñ Ser. sup. y. ene. di
 cit. Critici culpant hoc loco. Et critici dies vocant a medi
 cio iudicari: in q̄bus de egritudinis rōne ferri iudicij pōt:
 quos nri decretorios vocari possunt.
Crissare. pedicare. et ceuere. non nisi magno cum pudore expo
 ni possunt. Est enim primū mulierum apte se motantiz oū
 in re venerea sunt. Iuue. Frictū crissantem adorat. Alterum:
 masculorum dum pedicantur. Mar. Sed pedicantur sed
 pulchre neole ceues. Leuere etiam adulantiū gestus signi
 ficat. Persius. An romule ceues.
Crissa nomē oppidi: q̄ Crissus pboci filius condidit. Hinc cri
 ssus sinus. Sunt et alię vrbes hoc nomine appellatę.
Crisonomē ppli atheniensis q̄ ita Socrate amauit: vt nūq̄ ali
 qd et bis q̄ sūt ad vitā necessaria sibi deesse passus fuerit.
Critobolus fuit medicus. de quo Ply. lib. vii. inq̄t Magna et
 critobolo fama est extracta philippi regis oculo sagitta et de
 foamitatem oris curata orbitate luminis.
Critias. pbs fuit qui dixit animā esse sanguinē. Sicut et multi
 alii. Unde Virg. Purpuream aiām nominauit. Oug. lib. ii.
 per archon. Sanguinem oīum aīalium aiām ipsor̄ esse eui
 densissime demonstrat. ex illo quod scribitur. Non mandu
 cabitis sanguinem: quia aiā totius carnis sanguis est.
Crotum: venatozem fuisse dicunt p̄cibusq̄ musaruz in astra
 relatum. Et pro sagittario ponitur.
Crocus puer et filios q̄ sofranū dicit. Crocū herba. Hinc croceus
 a. um. p̄ colore qui vulgo dicitur Sialdus: vt vestis crocea. Idē
 color et flāmens dicit. Ply. Lutei video honozem antiquissi
 mū in nuptialibus flāmis totum feminis concessum.
Croceatus. a. um. quod est crocei coloris. Unde dicimus pan
 num croceatum.
Crocotile vestes crocei coloris. Plau. Pathagiatam caltulas
 aut crocotulam: hę vestes etiam crocotę appellantur.
Crocinus. a. um. idem quod croceus quod est lutei coloris.
Crocinum pe. cor. vnguentum quod Crocomegma dicit. Siebat
 et crocotrito et vno p̄cipue dulci. Docromani non soluz
 copota sed et pulpita spargebant. Propter. Pulpita solem
 nes non oliuere crocos.
Crocarius: huiusmodi vestium infector. Plau. Qui incedit
 infectoroz crocatarij.
Crocodilus pe. p̄ aīal q̄ drupes q̄ si croceus q̄ crocei coloris ē:
 vel q̄ crocū fugiat: q̄ mella efficiētes in egypto sternūt ne
 mel abstumant crocodili: q̄ mirum imodū eo delectantur.
 Hic p̄q̄ oibus ex minimo fit maximus. Ex ouo eniz ad ouo
 et viginti cubitos excreuit. Quattuor menses hyemales nō

comedit: et sola bestiarum non habet linguam. De hoc Doz.
 Stercoze fucatus crocodili iamq̄ subando. Sūt et crocodi
 lon oppidum Arsinoe postea dictum similiter et flumen.
Crocodilon. ex eo dictū autumant q̄ κροκον δει δει. id est
 q̄ crocū fugit ac eius odorē reformidat. Ex gste amphibio ē
 Uuit enim in terra et in aqua huius stercoze medicamentuz
 est faciei Crocodilean vocat vt Ply. et Balenus testantur.
Crocotillum: veteres valde exile dicebant. Plau. extortis cum
 crocotillis crusculis.
Crocinum pe. cor. genus vnguenti de quo Ply. lib. xiiij. Prop.
 et crocino nares murrbeus vngat onyr.
Crocicare. et crocicare: verba facticia a voce coui. a q̄bus. Croca
 tio et crocitus. us. pe. pio. et crocito. as. frequentatiui. Plau.
 Simul radebat pedibus terram et voce crocabat sua.
Crotalū. pe. cor. grece κροταλον crepitaculū infirmū musicuz
 quo egyptij in deoz ceremonijs utebant: pulsantur aut la
 minis q̄busdā Crotala ex ere rotūdis sonū ex collisione red
 dētibus a pulsione dicta κροτολυ latine plausus. et κροειυ
 pulsare atq̄ percutere. Sūt q̄ dicūt crotalū eē anulū greum
 qui fereō baculo percutiebatur ad sonū fistule reddendum.
 Virg. de coppa. Crispum sub crotalo docta mouere latus.
Crur furca siue patibulū in quo dānati figunt. Hanc veteres
 Sabalū vocauerunt. Clar. Nos barbari q̄ innocentes in gaba
 lum suffugimus boies: vos non barbari q̄ noxios ab solut
 tis. Hinc Lucio. as. a quo Cruciatuz et crucifigo. is.
Crucium. vinum Insuaue: q̄ bibendo cruciet.
Crudus. a. um. recens atq̄ acerbū. vt crudū vulnus. i. recens et
 q̄ adhuc cruentū. a quo Recrudescere dicimus q̄ si renoua
 ri et ad p̄istinā acerbitatē redire. et crudū dicimus in passua
 significatiōe: q̄ nō est coctū a similitudine crude carnis q̄ ad
 huc cruenta est. Sicut cruda poma dicit q̄ acerba atq̄ imatura
 sūt. Li. poma q̄ cruda sūt viauellunt: q̄ autē cocta et matura
 decidunt. Itē crudi cibi q̄ idigesti et nondū cōcocti sunt in sto
 macho. Iuue. et crudū pauonē in balnea pozas. in actiua vō
 significatiōe vt crudus hō cuius stomachus nō facile conco
 quit. Quintil. Lrudo oratorū declamandū nō putat. Li. Qd
 in cenam nō veniret q̄ esset crudior: et crudus dicitur qui est tru
 ci aspectu. Hinc cruditas. Col. lib. vii. Cruditatis signa sunt
 crebri ructus ac ventris sonitus: fastidia cibi.
Crudescere est crudum fieri a Lrudeo. es. inde in crudeo et
 Recrudescere.
Crudo sanguis qui ex aliquo vulnere spargitur.
Cruento. as. cruoz inficio. Herony. Pauimenta patris sangui
 ne cruentata.
Cruentus. a. us. q̄ cū cruoze est: vt Cruenta victoria Sal. caue
 te ne aiām amittatis: seu capti potius sicut pecora tricides
 mini q̄ virozū more pugnātes cruenta atq̄ luctuosam victo
 riā hostibus relinquatis. Huius dicitur est icruentus. a. um.
 q̄ est sine sanguine. Idem Neq̄ tñ exercitus ppli ro. letaz
 aut inuentam victoriam retulit. Aliquādo cruentus pon
 tur pro crudeli vt cruenta vox: et cruenta oratio.
Crudelis a cruoze. qui est imitis asper.
Crudaria argenti vena que in summa reperta est.
Crumena penultima producta. locus. akpe. mato suspendo
 q̄ p̄erunq̄ suspensa gestetur. Quidam cū. b. scribunt αρω
 του χρηματος que est pecunia. Iuuenalis. Quis enim te
 deficiente crumena. id est pecunia continens pro contento.
 Crumenula diminutiuum est.
Crus. tibia q̄ illo curamus. Sūt aut crura a genibus vsq̄ ad
 inferiorē pedē non equali mō ducta s̄ teretibus suris extā
 tibus sensimq̄ tenuatis firmata. Tibia est os. sura caro po
 sterior. Crus ex sura et tibia constat. Quis diminutiuz est
 crusculū Mar. Pectus cicadę crusculūq̄ formicę.
Crustumini oppidū iuxta Uebios a quo crustumini dicti: et
 crustumina tribus: et crustumina Pyra q̄ et crustumina dicit.
Crustumina: pyra sūt ex parte rubentia putantur Blatiola nūc
 dicta a crustumino oppido sic appellata. Virg. lib. ij. Georg.
 crustumis firijq̄ pyris grauibuzq̄ volemis.
Crusta est pars exterior eoz que non comedunt vt vitri mar

mozis ligni gelu r hmoi. Un incrustare marmore dicimus parietes q̄ externe tabulis marmoreis vestiunt. Vir. li. ge. crecunt subitę currenti in flumine crustę. Ply. crustas parietu excisas tabulis marginaris inclusas esse. Huius diminiutioni est crustula. Juue. Nos colaphu incutimus lambeti crustula seruo. Crusta et̄ dz qua vilnius seu vlcus ducit qñ solidat: qua detracta sere remanet cicatrix.

Crustū est eoz q̄ comedunt: vt sit pars panis vel placete vl alterius edulij. Virg. Patulis nec parcere q̄ris fatalis crusti Un per diminutione Crustulū. Por. vt crustula blandi doctores elementa velint vt discere prima. Qd̄ genus dulciarij se putat Porphirio. Inuenitur tñ Crusta r crustula dici de his que comeduntur. Hiero. in Exo. Tolle panes azymos et crustulam absq; fermento. Var. de lin. la. Crustulū a crusta pulis: eo q̄ vt corium exurit ut crusta dicta.

Crustare a quo Incrustare significat crustam ducere seu applicare. vñ Crustati parietes. i. crusta marmoreis intecti. Scabatur eni marmora in laminas r parieti apponebāt. Pri mus apud romanos. Mamura eques domus sue parietes legit e formijs in Lelio monte operuisse. hinc vasa q̄ vitreis crustis tecta sunt: crustata dicuntur.

Crustarius q̄ incrustat. Ply. habuit r teucer crustarius samā. Crustarius. a. um. qd̄ ad crustas pertinet. Unde crustarię tabernę: quibus crustata opera venduntur.

Crypta subterranea cauerna: vel testudo ab κρυπτο verbo greco quod est occulto. Juuena. Et solitus medię cryptam penetrare suburre.

Crypto porticus nomē cōpositū ex greco latinoq; r s̄git subterraneas porticus cū amplis fenestris q̄bus refrigerandi gra per estate vtuntur. Pōt et̄ dici porticus vndiq; septa r qñ fa pimento parietū abscondita tanq; subterranea. Ply. in eplis. Subest crypto porticus subterraneę filis estate incluso frigore riget: et̄ tentaq; aere suo nec desiderat auras nec admittit. Hinc crypticus. a. um. qd̄ s̄git occultum r subterraneum Sidonius. Potens antiquitus crypticis arcubus fornicauit. Jul. Firmicus crypticos homines appellat secreta fidelitacumitate custodientes.

Crystallus semi. gñis. r crystallum dz ex κρυστος quod est gelu σελασ contrahō. ita vt gelu concretum crystallum dicat. Nam vt scribit Ply. ex gelu vehementiore concreto nascitur. Non alibi certe reperitur q̄ vbi hibernę niues rigent: glaciemq; esse certus est. Hinc crystallinus. a. um. penul. cor. Mar. Frangere dum meuis crystallina frangere peccas. Juue. grandia tolluntur crystallina maxima rursus murrina: deinde adamas notissimus r heronices.

Ctesiphon pe. cor. nomen architecti q̄ tēplū Diane epbesię traditur extraxisse: opus mirabile r toto orbe celebratū. qd̄ postea ab Erostrato incensū fuit hac tñ de cā: vt ob aliqd̄ facinus noiares. rursusq; ornamento muliebribus collaris edificatū. vide i dictione Epbesus. Itē ctesiphon locus partiborū. Stra. lib. xvj. Sic h; ppe seleucia vicus maximus ē noie ctesiphon: in quo partiborū reges byemabāt. Hic vicus ciuitatis potentia ac magnitudine h; adeo vt partiborum multitudinem r apparatus omnem recipiat ac venalia ac necessaria artificia illis suppediet. Quin r ctesiphontem babilonici regni caput fuisse Ply. lib. vi. scribit.

E ante U

Cubo. as. bu. itum. gñis cubatio nō cubitio: sicut r eius cōposita que tā prunę q̄ tertie coniugationis inueniunt: vt Accubo as. r accūbo is. Decubo as. r Decūbo is. Incubo. as. r Incūbo is. Recubo. as. r Recūbo is. Decubo. as. r Decūbo is. Virg. Nec adhuc crudelib' decubat ymbas. i. iacet mortu'. Idē. Seu verfare dolos: seu certe occubere morti. Secubo as. r secūbo is. qd̄ est scortum r seperatus cubo. Prop. Miles depositus annosus secubat armis. Liu. li. xxxix. Per locū adulescens vetat eā mirari si per aliquot noctes secubisset religiois se cā: vt voto pro valitudine sua facto liberet. habet tamē cumbo aliq̄ cōposita que nō h; cubo: vt Discum

bo: qd̄ est cibi capiendi gratia iaceo: non discubo. Pocho bonon procho. Silr cubo h; aliqua cōposita q̄ nō h; vt excubo nō excūbo. Supercubo nō supercūbo. Est abare iacere: r pprie egrotor est. Doza. Libat hic vultu rini. i. egrotat: sicut interpretes exponunt. Idē Trāsther longe cubaris ppe Lęsaris hozos. Li. lib. ii. tuf. Itaq; rabat eū grauior r copiose de ipso nihil eē bonū nisi qñ nestū esset cubantē disputasse. Col. lib. vij. cubitoz bonę pellat qui sepe occubit ex paruicaci otumacia. Qd̄ dicit famę r siti tollendū esse cēlet: non igni alij sue tormen

Cubito. as. frequentatiuū. Li. p Lelio. Et pp nocturnos qd̄ manes metu tecū sp̄ pulio cū maiore sorore cubitant **Cubatus** tus ipsa cubandi actio. Plym. Si in cubatu tota omnia pereunt.

Cubile penultima p̄ducta lectus. q̄ in eo cubetur. Et cubi loca in quibus serę cubant.

Cubiculū. locus in quo cubile sternit vt ibi sup cubet. Sed ad Lucil. Quid p̄sunt multa cubicula: in vno iacentes.

Cubicularius. qui in cubiculo ministrat. Lice. hunc vestitotores hunc cubicularij diligunt.

Cubiculare. qd̄ ad cubiculū p̄tinet: vt vestis cubicularis: biculis vtuntur. r bicularis lectus apud Li. li. v. aut leg.

Cubitus r cubitū: vt orq; mō dz curuatura brachij vbi lacus iungit. Et accipit Ply. li. vi. Inuenim' in monumentis mine cautimenes filii i tria cubita trienio accreuisse p̄sura cubiti. Hier. li. iij. R. Dom' quā edificauit rex Salomō hēbat sexaginta cubitos in lōgitudine. Aug. Cū idē vident cōputare nisi treceta cubita lōgitudinis. Lōstardobitū ex sex palmis digitiq; xxij. vt auctoz est Uictrulius. Sesq; pes: h est pes vn' cū dimidio facit cubitū. Pes ē sē ps altitudinis i corpe nro: cubitus q̄rta: Est p̄terea cubitus regius q̄ maior ē cōi cubito trib' digitis: sicut refert Doro lib. i. Est r cubitus geometricus q̄ m̄ v3 quātū sex nra cubiti vt Orige. r August. tradiderūt. Cubit' in corpe humano est in quo decēs flexura brachioz: sic dicit q̄ supra eū cubiti leamus. A cubitus p̄ mēsurā fit adiectiuū cubitale. Inuēti etiā substantiuū Cubitale pro ornamento cubiti. Por. i. Sen. Ponas insignia morbi. Fasciolas cubitale focalia.

Cubus. Vide in dictione Testara.

Cucubo as. penultima correpta. p̄cipiū ē vocis noctue. Cucubus. Noctua lucifuga cucubat in tenebris.

Cucurio is. penultima producta. gallorum proprium est. Jōan Lucurire solet gallus gallina gracillat.

Cuculus pe. cor. r Cucullus p̄ duplex. Il. auis nota. Mar. Cūnis p̄ plures cuculus cātauerit annos. Por. i. Ser. Lu. s̄p viator cessisset magna cōpellas voce cuculi. Cucullus est gñis vestis ē. Juue. Sumē nocturnos meretrix angusta cucillos. Un̄ dicit fies nros heremitanos male vt h; vocatulo cuculla se. gñe. Sūt q̄ accipiant cucullū pro nautico aut ristico regmine ad arcendas pluuas. Lol. Cūta vestuā gñemiliā magis vult q̄ delicate beat munita diligētē a vento pluuiaq; q̄ cuncta p̄hibent pellibus manicatis: centonibus s̄fectis: vel sagis cucullis. Juue. Lōtentusq; illic veneto cuoroq; cucullo. Suidas. κοκκυξείδος ορεοοσωνηπρωκκοκος. Itaq; cum cuculus grecum sit nomē cucullus est dactylus duplo. cc. in prima.

Cuculio vt Jul. Lapiolinus docet est gñis pilei viatoris quo capite ob tecto vagari nocte solēt. Apd̄ catonē de re rust. vt accipi p̄ cucullo cui iquit: q̄ opa p̄ bimbre fieri potuerint: no uos fieri cētones cuculionese familiā oportuisse facere.

Cucumę. pe. cor. vasa greca sunt ad calefaciendum aquā. Zimbo. Dii tui aut grei sunt ex quibus cucumę melius sunt ad vsus hominum. Petrechius arbiter in saty. Frangitur ceruic: cucumę ignemq; valescente restringunt.

Cucumer. r cucumis pe. cor. a ciruozē dz. Virg. i geoz. Lreletere i vētrē cucumis nec sera comātē. Luchmeres qñ curuimeres. h; pepones et̄ dici putāt q̄ i cubis ipesius refrigerat: aluūq; mollit. h; Hier. i. l. numeri diuer sos onidus cucumę r pepones cū ait: i mētē nobis veniūt cucumeres r pepones